

Uzasadnienie

W związku z sytuacją kryzysową zaistniałą na skutek rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzonymi z tego powodu ograniczeniami w handlu, koniecznym stało się podjęcie pilnych działań, które zniwelują straty podmiotów prowadzących sprzedaż piwa, wynikające z przeterminowania się tych wyrobów w zamkniętych na czas pandemii lokalach handlowych, zwłaszcza w tzw. HoReCa (hotele, bary, restauracje, puby).

Straty związane z pandemią dotknęły przede wszystkim lokale gastronomiczne, które ze względu na wprowadzone ograniczenia w zakresie profilaktyki zapobiegającej rozprzestrzenianiu się koronawirusa praktycznie nie prowadzą działalności, a także małe sklepy, w których piwo jest wyrobem wpływającym na wysokość ich obrotów. W związku z powyższym dochodziło do sytuacji pozostawiania w szeroko rozumianej HoReCa znacznych ilości niesprzedanego piwa z przekroczonym terminem końcowym, w którym można było je spożyć. Polski Związek Producentów Piwa, a tym samym browary w nim zrzeszone, zadeklarowały pomoc tym jednostkom poprzez odbieranie piw przeterminowanych od klientów i zwrócenie im kosztów poniesionej akcyzy. Ponieważ piwo zwracane z powodu przekroczenia jego przydatności do spożycia nie mieści się w instytucji reklamacji, wyłączone jest dochodzenie zwrotu akcyzy zapłaconej od tego wyrobu na podstawie art. 83 lub art. 83a ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 722, z późn.zm.). Dlatego też producenci piw zawnieśli o możliwość pomniejszenia należnego podatku akcyzowego o kwotę podatku zapłaconego od zwracanych przeterminowanych piw, które ulegną zniszczeniu.

Mając na względzie powyższą sytuację dokonano zmiany rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. poz. 2525, z późn. zm.).

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 czerwca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 985), które weszło w życie 04.06.2020 r. wprowadzono nowe zwolnienie od akcyzy. Zgodnie z § 44a rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego podatnikowi, który zniszczył piwo zwrócone po upływie jego terminu przydatności do spożycia przysługuje zwolnienie poprzez obniżenie kwoty akcyzy, do której zapłaty jest on obowiązany, o kwotę akcyzy zapłaconej od zwróconego i zniszczonego piwa. W przepisie § 44a wskazano, że podatnik może dokonać przedmiotowego obniżenia do dnia 31 grudnia 2020 r., w przypadku gdy zniszczył zwrócone piwo do dnia 31 lipca 2020 r. Wprowadzono zatem czasowe zwolnienie od akcyzy, mając na względzie potrzebę wsparcia podmiotów w związku z trwającą pierwszą falą pandemii.

Wprowadzając przedmiotowe zwolnienie wzięto pod uwagę, że piwo z racji swojej specyfiki oraz sposobu produkcji ma jako jeden z nielicznych alkoholi podawany termin przydatności do spożycia. Dlatego do piwa może mieć zastosowanie art. 25 Dyrektywy Rady 92/83/EWG w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. U. L Nr. 316 str. 21), przewidujący możliwość zwrotu podatku akcyzowego w przypadku jego zwrotu. Takie wyroby jak wódka czy wino nie mają określonego terminu przydatności do spożycia i dzięki temu nie są narażone na zwroty z rynku związane z jego przekroczeniem.

Wprowadzenie możliwości odliczenia podatku akcyzowego również w przypadku zwrotu związanego z przekroczeniem terminu przydatności do spożycia miało pozwolić zapobiegać sytuacjom, w których takie piwo mogłoby zostać sprzedane konsumentowi.

Zgodnie z ww. art. 25 Dyrektywy Rady 92/83/EWG, *Państwa Członkowskie mają prawo zwracania podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wycofanych z rynku, dlatego że z powodu swego stanu lub długości okresu składowania nie nadają się do spożycia przez ludzi.*

Obniżenie kwoty akcyzy, do której zapłacenia jest obowiązany podatnik, o kwotę akcyzy zapłaconej od zniszczonego piwa zwróconego przez kontrahentów jest równoznaczne ze zwrotem podatku akcyzowego przewidzianym w art. 25 Dyrektywy Rady 92/93/EWG.

Termin przydatności do spożycia oznacza się, w przypadku środków spożywczych, produkty, które z mikrobiologicznego punktu widzenia szybko się psują i z tego względu już po krótkim czasie mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Oznakowanie produktów datą przydatności do spożycia ma szczególne znaczenie w kontekście art. 52 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. 2019 r. poz. 1252, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem środki spożywcze oznakowane datą minimalnej trwałości lub terminem przydatności do spożycia mogą znajdować się w obrocie do tej daty lub terminu. W kontekście powyższego wyroby, w tym piwo, które przekroczyły termin przydatności do spożycia powinny być zniszczone, aby przeciwdziałać sytuacjom, w których takie piwo mogłoby zostać sprzedane konsumentowi. Zniszczenie piwa jest również równoznaczne z wycofaniem napojów alkoholowych z rynku, o którym mowa w art. 25 dyrektywy 92/83/EWG.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 czerwca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 985), obowiązującego od dnia 4 czerwca 2020 r. podatnik może dokonać obniżenia akcyzy do dnia 31 grudnia 2020 r., w przypadku całkowitego zniszczenia zwróconego, przeterminowanego piwa dokonanego do dnia 31 lipca 2020 r.

W związku z ponownym wprowadzeniem obostrzeń w postaci ograniczenia handlu i usług w restauracjach, barach i hotelach Polski Związek Producentów Piwa – „Browary Polskie” ponowiły wniosek o zwolnienie dla przeterminowanych piw.

W związku z powyższym opracowany został kolejny projekt rozporządzenia zmieniający rozporządzenie w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego, który przedłuża stosowanie zwolnienia dla przeterminowanych piw zwracanych podatnikowi z uwagi na upływ terminu ich przydatności do spożycia. Projekt przewiduje, że:

- zwolnienie będzie przysługiwać podatnikowi, który do końca 1. miesiąca następującego po miesiącu, w którym odwołano stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii ogłoszonych w związku z wirusem SARS-CoV-2, zniszczy piwo z przekroczonym terminem przydatności do spożycia;
- zwolnienie będzie dotyczyć piwa zniszczonego w ww. czasie, które w chwili zniszczenia będzie miało przekroczony termin jego przydatności do spożycia;
- obniżenia akcyzy zapłaconej od takiego zniszczonego piwa będzie można dokonać najpóźniej do końca 6. miesiąca następującego po miesiącu, w którym odwołano stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii ogłoszonych w związku z wirusem SARS-CoV-2.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, aby umożliwić odbiór przez producentów także piw jeszcze nieprzeterminowanych, ale których termin przydatności do spożycia niebawem się skończy. W tym zakresie projekt wprowadza istotną zmianę w stosunku do obowiązującej regulacji, która przewiduje, że zwracane mogą być tylko piwa z przekroczonym terminem ich przydatności do spożycia. Korzystający ze zwolnienia podatnicy będą musieli jednak wykazać na podstawie prowadzonej dokumentacji, że w chwili zniszczenia piwo było już przeterminowane. Stosowanie obniżenia jest bowiem ograniczone do przypadków zniszczenia piwa już przeterminowanego.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych. Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, zarówno po stronie podmiotów zwracających piwo z przekroczonym terminem ważności, jak również podatników niszczących przedmiotowe piwo.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) w związku z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.